

Земля – найдорожче багатство українців. Саме завдяки родючим чорноземам забезпечується продовольча безпека держави, створюються робочі місця та сплачуються податки, а власники земельних наділів мають змогу дещо поліпшити власне матеріальне становище. Слід сказати, що останніми роками між орендарями селянських паїв розгорнулася справжня конкуренція з тим, аби всіляко заохотити власників паїв та укласти з ними договори оренди. Зрештою, у районах області, де доводиться бувати досить часто, годі й шукати вільний клаптик ріллі – майже всі сільськогосподарські угіддя оброблюються та приносять прибуток як землекористувачам, так і орендодавцям. Годі й казати, що загалом стосунки між партнерами щодо оренди землі є цілком партнерськими та доброзичливими.

Тим паче дивовижною здається проблема, з якою звернулася до редакції мешканка села Капустиного Жовтневого району...

На дорогоцінну ріллю поклала око «Сім'я»?

Виявляється, що близько двох тисяч гектарів ріллі, яка розташована буквально впритул до обласного центру, майже два роки (!) потопали в бур'янах, а люди досі не отримали орендну плату ще за минулий рік. При цьому сільським мешканцям увесь час обіцяють та пропонують «ще трошки почекають»... Та чого варті солодкі обіцянки-цяцянки?

– Ми вже не віримо нікому, – заявили, прийшовши до редакції, мешканки с. Капустиного Тетяна Гончар та Аліна Музичко. Схожу думку почув і від багатьох інших тамтешніх мешканців, з якими довелося поспілкуватися на вулицях приміського села.

Аби зрозуміти суть справи, треба зазирнути в не таку вже й далеку історію. Свого часу радгосп ім. Коларова славився своїми ужимками та успіхами в тваринництві. Та із запровадженням аграрних реформ земля і майно радгоспу були розпайовані, внаслідок чого на базі колишнього державного підприємства з'явилося декілька землекористувачів, котрі, уклавши договори оренди із власниками наділів, почали хазяйнувати кожен на свій лад. Серед них – і Державне підприємство «Миколаївський портовий елеватор».

Зі зміною власників портоелеватора – а це були різні державні компанії та концерни – мінялися і юридичні назви орендарів, з якими укладали договори оренди землі капустинці. У грудні ж 2012 року договори оренди дивовижним чином були перереєстровані вже не на державну, а... на приватну компанію – ТОВ «Східна зернова група» із головним офісом аж у місті Слов'янську, що на Донеччині. Сама загадкова «фірма» з далекого Слов'янська сільгоспвиробництвом не займалася, а наймала для цього місцевих аграріїв, котрі мали відповідну техніку для посівної та збирання врожаю. До речі, цікавий факт, що може свідчити про фіктивність цієї «компанії»: слов'янська фірма була зареєстрована у 2010 році з уставним капіталом у... 900 гривень.

Подейкують, що справжнім володарем цієї фірми був син Януковича, а сама оборудка нібито на самому початку замислювала-

ЗЕМЛЯ ВІДЧАЮ

Чому прямо під Миколаєвом пошили у дурні сотні власників земельних паїв?

Соняшники ледве видно у бур'янах.

ся з метою подальшого масового скуповування селянських паїв сумнозвісною «Сім'єю». Утім, самі капустинці мало знали про таку «перспективу». Зрештою, орендну плату вони отримували вчасно, а земля засівалася різними культурами, тож пайовиків, а це здебільшого люди похилого віку, цілком влаштував такий стан речей.

Замість орендної плати – солодкі обіцянки

Та у 2014-му грянув грім. Точніше, ознаки майбутніх негараздів були помітні ще 2013 року, коли «під парами», а точніше, «під бур'янами», перебувало близько однієї тисячі гектарів. А вже наступного року із загального масиву майже у дві тисячі гектарів, що його орендувала «Східна зернова група», було засіяно, та й то винятково соняшником, лише 300 га. Уся інша земля протягом року «гуляла», внаслідок чого повноправними «хазяєвами» ріллі стали бур'яни на зріст людини.

Із сумом дивилися на цю невітну картину власники земельних наділів. Бо чудово розуміли: навряд чи їм щось «перепадє» з невеличкого клаптя землі, зайнятого олійною культурою. Так, зрештою, і сталося. Потужний комбайн, що восени зайшов на поля із соняшником, швиденько зібрав соняшникове насіння. Та із зібраного врожаю селянам дісталася... смачна дуля. Всі їхні звернення до працівників портового елеватора, котрі свого часу загітували їх здати паї в оренду спочатку на елеватор, а потім – до «донецької» фірми, успіху не мали...

– Ми неодноразово зверталися з приводу орендної плати до Світлани Максимішиної, – розповідає подружжя Миколи та Олени Гомяніних. – Саме ця жінка разом із бухгалтером елеватора Людмилою Сулимою проводили з нами роботу та привозили гроші за оренду. Світлана весь час обіцяла, що кошти ось-ось надійдуть, але ми жодної копійки так і не дочекалися...

З приводу невітної ситуації капустинці в які тільки органи влади не зверталися, та всі розводили руками: «донецькі» після відомих подій втекли і навряд чи вже повернуться.

Представники районної та обласної влади пропонували місцевим пайовикам кандидатури інших аграріїв для обробітки їхніх наділів, проте селяни відмовля-

лися з ними «вдарити по руках», бо ніхто не обіцяв манної небесної. Зокрема, потенційні орендарі чесно, в очі, казали: за минулий рік розраховуватися вони не будуть, та й очищення землі від бур'янів вимагатиме неабияких фінансових витрат.

Натомість уже навесні 2015 року на «обріі» з'явився колишній працівник радгоспу імені Коларова та портоелеватора Павло Марковський, котрий, представляючи фірму «Південний степ» у ролі директора, заповнив пайовиків: з ними розраховуються не тільки за поточний, а й за минулий рік. При цьому добродій пообіцяв за коштом компанії розірвати договори із «Східною зерною групою» та оформити правові відносини з «Південним степом». А на сходках селян «агітатори» від Марковського випеняли: борг за минулий рік їм виплатять ще до 15 травня 2015 року.

Порушуючи закони та аграрні істини

Отже, не маючи жодних на те правових підстав, зокрема завірених державою договорів оренди, фірма приступила до обробітки земельних наділів поблизу с. Капустиного. Після дискування ґрунту на всіх полях стовідсотково посіяли все той же соняшник, причому вряди-годи – і на тих ділянках, де олійна культура росла торік. До того ж насіння кинули в землю лише наприкінці травня – на початку червня... Недотримання сівообігу – більш ніж очевидне, що є порушенням норми типового договору оренди щодо збереження ґрунту та їх родючості, затвердженого Мінагрополітики. До того ж про тих землекористувачів, які заважають принаймні половину своїх площ соняшником, часто говорять: «Він що, десь зібрався?». А вже цінна олійна культура, як відомо, надто висмоктує родючість ґрунту, і після неї ще декілька років сіяти соняшник – зась. Це – прописна агрономічна істина.

І ще промовистий факт: і Аліна Музичко, і Тетяна Гончар, яка представляє інтереси своїх батьків-пайовиків, стверджують: жодного документа Марковському вони, як і деякі інші пайовики, не віддавали. Як і не давали власної згоди на використання землі. Проте, як кажуть жінки, їхні наділи все одно були засіяні соняшником...

– До речі, – кажуть мої співрозмовниці, – розраховуватися з нами обіцяли спочатку у травні, потім пообіцяли у червні, згодом –

у липні... Попри обіцянки, грошей немає й досі...

І чи будуть узагалі? Коли був у Капустиному, звернув увагу на стан соняшникових «плантацій» поблизу села: посіви сильно забур'янені, голівки не дуже великі, тож на цих полях навряд чи вдасться в середньому отримати бодай 10-12 центнерів на круг... Зрештою, коли фірма збере урожай, то хто дасть гарантію, що з людьми буде проведено розрахунок? А вже, за документами, орендарем землі натепер є не «Південний степ», а саме ТОВ «Східна зернова група» – фірма, якої і слід захолювати. То до кого в разі чого звертатися ошуканим пайовикам?

Павло Марковський обіцяє

Проте сам Павло Марковський, з яким вдалося зв'язатися телефоном, стурбованості селян не поділяє.

– Наприкінці вересня – початку жовтня, – повідомив Павло Петрович, – договори оренди з людьми будуть зареєстровані. І, до речі, 11 пайовикам, з якими вже укладено договори, ми заплатили і за минулий, і за цей рік. Також ми виголовили технічну документацію на всіх пайовиків, хто нам дав заяву.

– Яким чином ви обробляли поля довкола Капустиного, якщо документально вони де-юре за вами не закріплені?

– Ну, ми телефоном зв'язуємось зі «Східною зерною компанією» і за них платимо гроші.

– Але ж ви обіцяли людям, що розрахуєтесь з ними ще у травні – червні?

– Ми нічого не обіцяли, ми тільки у травні почали висівати соняшник.

– То коли ж розрахуєтесь з пайовиками? Поготів за умови, якщо урожайність соняшнику не буде високою?

– Думаю, наприкінці вересня – у першій декаді жовтня, коли будуть зареєстровані договори оренди землі.

– Тоді прокоментуйте, чому було оброблено землю людей, котрі не давали на те згоду?

– Ну, може, та земля і не у нас... А може, і у нас, треба дивитися на кадастровий номер.

Варто додати, що в голосі Павла Марковського я відчув значну непевність, з якою він відповідав на мої запитання.

А як захищає інтереси своїх земляків місцева сільська влада, насамперед, Коларівський сільський голова Наталія Павловська?

За словами мешканців Капустиного, з якими довелося поспілкуватися, сільський керманіч фактично самоусунулася від вирішення їхніх нагальних проблем, фактично лише констатуючи наявний стан речей. Крім того, як подейкують злі язички, до органів статистики Н. Павловська подала дані за 2015 рік, що нібито соняшником засіяно... всього 300 гектарів.

Наталія Павловська: «Я нічого не знаю... і нічого не роблю»

Та конструктивної розмови з чиновницею не вийшло. Коли, чемно привітавшись та представившись, я попросив сільського голову прокоментувати ситуацію щодо очевидних порушень прав пайовиків, Наталія Григорівна заявила, цитую, таке:

– А я тут при чому?..

– А при тому, що люди за 2014 рік нічого не отримали за паї...

– Не знаю, я ж не пайовик, – перервала мене пані Павловська.

– Як це не знаєте? Ви ж – сільський голова, збори з цього приводу неодноразово проводилися. І Ви нічого про це не знаєте?!

– Не знаю.

– Тоді скажіть, якої суми не добував бюджет сільської ради через невиконання орендарем – «Східною зерною групою» – своїх договірних зобов'язань?

– Я зараз не можу Вам це сказати, треба дивитися...

– Що зроблено сільською радою і Вами особисто з метою захисту прав мешканців с. Капустини?

– Нічого! Взагалі нічого, так і напишіть.

Наталія Павловська.

– Тоді як прокоментуєте те, що Вами нібито подано дані до органів статистики про засівання соняшником всього 300 гектарів?

– Я не знаю, скільки засіяно соняшником, я по полях не їджджу, в мене машини немає. Звідкіля я знаю, які дані подавала сільська рада до району? Не знаю, я нічого не знаю...

Про рівень фаховості та відвертості Наталії Григорівни Павловської судити не мені, а її виборцям, котрі довірили їй високе право представляти – і захищати! – їхні інтереси на посаді сільського голови. А вже, схоже на те, Наталія Григорівна мало опікується своїм іміджем та думкою людей, а воліє лише досидіти у своєму кріслі до наступних місцевих виборів, котрі відбудуться вже в жовтні цього року. Про рівень ділової етики та культури сільського голови й узагалі промовчу.

Утім, відповіді на запитання, які проігнорувала Коларівський сільський голова, ми все ж сподіваємось отримати. Тож – надсилаємо публікацію на реагування до обласної прокуратури. Редакція триматиме цю кричущу ситуацію на контролі до остаточного вирішення проблеми сотень пайовиків.

■ Андрій ТЮРІН
Фото автора